

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (फलितञ्चौतिष्ठम्) - तृतीयपत्रम्

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - .....विषयः - .....

अध्येतुः नाम - .....पञ्जीकरणसंख्या - .....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्कः:	प्राप्ताङ्काः:
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्तरं परामर्शः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....

दिनाङ्कः - .....

अध्येतुः कृते परामर्शाः ,

प्रिय अध्येते ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - तृतीयपत्रम्

विषयः - मुहूर्तचिन्तामणिः (वास्तुप्रकरणम्) – 100 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा/अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः - $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विश्वितः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. 'ईशः' इति शब्देन कस्य अङ्कस्य बोधः भवति ?
2. 'नरेशः' इत्यस्य राशिः कः?
3. अर्थदः कः भवति?
4. कुम्भराशेः स्वरूपं कीदृशम्?
5. ब्राह्मणवर्णात्मकराशयः के?
6. नामः केन अक्षरेण वर्गनिर्णयः भवति?
7. शयनगृहं कस्यां दिशि निर्मायते?
8. दक्षिणपश्चिमोर्ध्ये का दिशा?
9. मनस्कारकः ग्रहः कः?
10. कुजस्य उच्चराशिः कः?
11. 'इज्यः' इति पदेन कः ग्रहः बोध्यः ?
12. राहुमुखज्ञानस्य प्रयोजनं किम् ?
13. चित्रानक्षत्रे विद्यमानाः वर्णाः के?
14. शास्त्रिकोणः कः ?
15. गुरोः मित्रग्रहाः के?
16. आया: कति सङ्ख्यकाः के च ते?
17. मेलापके कति कूटाः प्रसिद्धाः सन्ति ?
18. वृत्ताकृति-भूखण्डः किं प्रयच्छति ?
19. विषमायाः के ?
20. गरुडवर्गस्य शत्रुवर्गः कः?
21. गृहारम्भे सर्वथा त्याज्याः तिथ्यः काः ?

22. गृहस्य मध्यभागं किमुच्यते ?
23. ध्रुवगृहस्य किं फलम्?
24. गृहारम्भे कः अंशः अशुभः ?
25. काकिणीनिर्णयस्य किं प्रयोजनम् ?

खण्डः-ख

अङ्का: - $05 \times 08 = 40$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. गृहनिर्माणे देशग्रामादिविचारस्य किं प्रयोजनं? सप्रमाणं वर्णयत।
2. द्वादशराशीनां ग्रामे निषिद्धस्थानानि कानि? सोदाहरणं लिखत।
3. कूपखनने प्रयुक्तानां कूपचक्राणां सफलं विवेचनं कुरुत।
4. गृहारम्भे पञ्चाङ्गशुद्धेः आवश्यकतां सप्रमाणं विशदयत।
5. गृहदैर्घ्यविस्तरयोः साधनसूत्रं सोदाहरणं निरूपयत।
6. सप्तशलाकाचक्रेण सम्मुखवामादिविचारस्य विधिर्लेख्यः
7. द्वादशराशीनां स्वरूपाणि यथाग्रन्थं व्याख्यात।
8. काकिणीविचारः कथं क्रियते? सोदाहरणं प्रतिपादयत।

खण्डः-ग

अङ्का: - $02 \times 10 = 20$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. देवालयादिनिर्माणे राहुमुखपुच्छविषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।
2. ध्रुवादिषोडशगृहाणां लक्षणानि फलसहितानि लिखत।
3. गृहगृहेशयोः मेलापकं कथं क्रियते? सोदाहरणं प्रतिपादयत।
4. ग्रहाणां गोचरफलविषयमधिकृत्य यथाग्रन्थं निबन्धो लेख्यः।

